

WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW – FIZYKA

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o:
 - wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania;
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia;
 - warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
2. Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z fizyki.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą (lub osiągnął znaczące sukcesy w pozaszkolnych przedmiotowych konkursach, olimpiadach) oraz:

- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania bardzo trudnych zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając terminologii fachowej oraz proponuje rozwiązania nietypowe;
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je, analizuje wyniki i przeprowadza rachunek błędów;
- bierze aktywny udział we wszystkich szkolnych działaniach związanych z poznawaniem fizyki.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował zakres wiedzy i umiejętności określony w podstawie programowej oraz programie nauczania obowiązującym w danym oddziale, w tym:

- swobodnie podaje i omawia przykłady ilustrujące poznane prawa;
- proponuje metody badań, bada i ustala zależności między poznanymi wielkościami fizycznymi, dokonuje analizy i porównań;
- wyprowadza, wyjaśnia i uzasadnia związki między poznanymi wielkościami fizycznymi;
- samodzielnie i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi i graficznymi w złożonych zadaniach, łączących elementy różnych zjawisk fizycznych, stosując posiadaną wiedzę w nowych sytuacjach;
- porównuje, interpretuje, wyjaśnia i uogólnia zależności między wielkościami fizycznymi;
- samodzielnie analizuje zjawiska fizyczne i objaśnia otaczającą go rzeczywistość;
- w oparciu o podstawy naukowe, teorie i modele, formułuje hipotezy i weryfikuje je;
- planuje eksperymenty, umie dokonać pomiarów wielkości fizycznych, zapisywać ich

wyniki oraz analizować je i dokonywać rachunku błędów;

- korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych, dodatkowych lektur i innych źródeł informacji oraz ocenia wiarygodność tych źródeł.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz programie nauczania obowiązującym w danym oddziale, na poziomie wystarczającym do sprawnego rozwiązywania problemów ilościowych i jakościowych z zakresu fizyki w tym:

- bada i interpretuje poznane zależności między wielkościami fizycznymi;
- interpretuje wykresy zależności między poznanymi wielkościami fizycznymi;
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- umie wyjaśnić, na czym polegają poznane zjawiska, wykorzystując modele;
- stosuje poznane wzory i prawa i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi i geometrycznymi w typowych sytuacjach zadaniowych;
- umie dokonać obserwacji i pomiarów poznanych wielkości fizycznych i zapisać ich wyniki oraz przeprowadzić rachunek błędów;
- w wypowiedziach sporadycznie popełnia błędy merytoryczne;
- korzysta efektywnie z podręcznika i potrafi sformułować własne opinie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej oraz programie nauczania fizyki w danym oddziale, na poziomie wystarczającym do samodzielnego rozwiązywania prostych, typowych problemów ilościowych i jakościowych z zakresu fizyki, w tym:

- odróżnia obiekty fizyczne, wielkości fizyczne, obiekty idealne, prawa, teorie fizyczne;
- umie posługiwać się jednostkami układu SI i umie przeliczać jednostki;
- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości fizycznych występujących w materiale nauczania fizyki;
- umie interpretować wykresy zależności między poznanymi wielkościami fizycznymi;
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- umie wyjaśniać poznane zjawiska, z wykorzystaniem modeli;
- stosuje poznane wzory i prawa w sytuacjach zadaniowych o średnim stopniu trudności;
- umie opisać zjawiska na podstawie obserwacji;
- umie dokonać pomiarów wielkości fizycznych i zapisać ich wyniki;
- w wypowiedzi popełnia nieliczne błędy merytoryczne;
- korzysta efektywnie z podręcznika.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu podstawowych wiadomości określonych w podstawie programowej i programie nauczania obowiązującym w danym oddziale, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z fizyki w ciągu dalszej nauki w tym:

- rozumie pytania i polecenia;
- odróżnia obiekty fizyczne, wielkości fizyczne, prawa, teorie fizyczne;
- potrafi posługiwać się jednostkami podstawowymi układu SI i umie przeliczać jednostki;

- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości fizycznych występujących w materiale nauczania fizyki;
- samodzielnie lub przy nieznacznej pomocy nauczyciela potrafi stosować posiadane wiadomości do wykonywania obliczeń w prostych sytuacjach zadaniowych o niewielkim stopniu trudności;
- umie wykonywać obserwacje i opisać je jakościowo;
- umie dokonać proste pomiary poznanych wielkości fizycznych;
- w wypowiedziach popełnia drobne błędy merytoryczne.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z fizyki w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z fizyki w tym:

- nie odpowiada na pytania i nie wykonuje poleceń;
- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy merytoryczne;
- nieudolnie, bez zrozumienia opisuje zjawiska fizyczne;
- nie umie wykorzystywać modeli do wyjaśniania zjawisk i procesów fizycznych.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia i kryteria oceniania

Sposoby sprawdzania wiadomości (każda ocena ma swoją wagę i nie należy ich traktować równoważnie. O wadze każdej oceny nauczyciel informuje uczniów na bieżąco).

Sposoby sprawdzania wiadomości		Waga
Prace pisemne	Sprawdziany podsumowujące cały dział lub jego fragment	4 lub 5 w zależności od zakresu materiału
	Kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy ostatnie tematy lekcji	2 lub 3 w zależności od zakresu materiału
	Opracowania przeprowadzonych doświadczeń	1 lub 2 w zależności od formy i stopnia trudności opracowania
	Zadania domowe	1
	Sprawdzian frekwencyjny	4
Wypowiedzi ustne	Omówienie problemu lub zjawiska fizycznego	1
	Rozwiązanie zadania przy tablicy	1
	Prezentacje multimedialne	2
Praca na lekcji	Aktywność na lekcji	1
	Praca w grupach	1

III. Ustalanie ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

A. Nauczyciel ocenia poprawność odpowiedzi i wystawia oceny zgodnie z następującą skalą:

- sprawdzian podsumowujący:

% poprawnych odpowiedzi	ocena	ocena cyfrowo
40-54	dopuszczająca	2
55-69	dostateczna	3
70-84	dobra	4
85-95	bardzo dobra	5
96-100	celująca	6

- kartkówka:

% poprawnych odpowiedzi	ocena	ocena cyfrowo
40-49	dopuszczająca	2
50-74	dostateczna	3
75-89	dobra	4
90-99	bardzo dobra	5
100	celująca	6

1. Nauczyciel może stosować w ocenianiu osiągnięć ucznia oceny cyfrowe z plusami (np. 4+), jeśli osiągnięcia ucznia przekraczają połowę przedziału procentowego przewidzianego dla danej oceny, przy czym dotyczy to tylko ocen częściowych.
2. Aktywność na lekcji w postaci udziału w dyskusji, udzielania poprawnych odpowiedzi, rozwiązywania zadań, wykonywanie doświadczeń itp. jest oceniana, co najmniej na „+”, trzy plusy są równorzędne jednej ocenie bdb.
3. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie.
4. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela notatki z pracy na lekcji.

B. Klasyfikacja śródroczna i roczna

1. Przewidywane oceny klasyfikacyjne wpisywane są do dziennika, co najmniej na dwa tygodnie (w przypadku oceny śródrocznej) lub co najmniej na trzy tygodnie (w przypadku oceny rocznej) przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną.
2. Ocena śródroczna / roczna nie jest średnią ocen częściowych, uzyskanych w semestrze/roku szkolnym.

3. Przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej nauczyciel bierze pod uwagę:
 - oceny cząstkowe;
 - ilość niepoprawionych prac pisemnych;
 - postępy w zdobywaniu wiedzy i umiejętności z fizyki;
 - szczególną aktywność na zajęciach;
 - systematyczność i zaangażowanie podczas wykonywania zadań domowych;
 - frekwencję na zajęciach fizyki.
4. Przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej rocznej bierze się pod uwagę wyniki klasyfikacji śródrocznej.
5. Ocena śródroczna lub roczna może być przez nauczyciela podwyższona do oceny o jeden stopień wyżej, gdy uczeń osiąga sukcesy w olimpiadzie fizycznej, astronomicznej, konkursach lub inne sukcesy związane z fizyką, a w przypadku laureata lub finalisty olimpiady ocena końcowa zostaje podniesiona do najwyższej pozytywnej.

C. Tryb przygotowania i organizacja prac pisemnych

1. Sprawdzian (podsumowujący dział lub jego fragment) zapowiadany jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, przy czym nauczyciel informuje uczniów o wadze, z jaką sprawdzian ten zostanie wpisany do dziennika.
2. Na zajęciach poprzedzających sprawdzian nauczyciel przedstawia zakres materiału obowiązujący na sprawdzianie w postaci wykazu pojęć i zagadnień (w formie pisemnej lub ustnej) albo w wersji listy przykładowych zadań.
3. Jeśli uczeń był nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce otrzymuje wpis „0” z odpowiednią wagą.
4. Uczeń ma obowiązek przystąpić do napisania zaległej pracy pisemnej na pierwszych zajęciach, na których jest obecny po ustaniu nieobecności, a jeśli nieobecność ucznia była usprawiedliwiona, to wpis „0” zamieniany jest na uzyskaną ocenę, w innym przypadku wpis „0” pozostaje.
5. W szczególnych uzasadnionych przypadkach (dłuższa usprawiedliwiona nieobecność, udział w konkursach, olimpiadach, wymianach itp.) termin napisania zaległej pracy pisemnej może zostać (na prośbę ucznia) przesunięty przez nauczyciela na kolejne zajęcia przedmiotowe lub (jeżeli będzie to kolidować z realizacją kolejnej lekcji) na inny ustalony przez nauczyciela termin.
6. Każdy nauczyciel indywidualnie ustala możliwość poprawy uzyskanej oceny z pracy pisemnej, jednak musi ona nastąpić w ciągu dwóch tygodni licząc od dnia, w którym nauczyciel poinformuje ucznia o jego wyniku (słownie podczas lekcji lub wpisując ocenę do dziennika elektronicznego).
7. Raz uzyskana ocena nie ulega zmianie lub usunięciu nawet po jej poprawie, w dzienniku pozostają wszystkie oceny z przyporządkowaną im wagą.
8. W przypadku uzyskania kolejnej oceny niedostatecznej z tej samej pracy nauczyciel wpisuje znak „-” (minus) oznaczający podejście do poprawy zakończone niepowodzeniem.
9. Uczeń, któremu zostanie udowodniona niesamodzielna praca zostaje wpisana ocena niedostateczna bez możliwości poprawy.

10. W przypadku zbyt częstego lub notorycznego opuszczania przez ucznia danych zajęć edukacyjnych (z wyjątkiem nieobecności spowodowanych chorobą bądź zdarzeniami losowymi) nauczyciel ma prawo przeprowadzić sprawdzian frekwencyjny obejmujący zrealizowany materiał z okresu, w którym frekwencja ucznia wynosiła poniżej 75%.

D. Tryb zgłaszania nieprzygotowań

1. Każdy uczeń posiada prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do bieżących zajęć lekcyjnych (bez podania przyczyny) w liczbie ustalonej na początku roku szkolnego przez nauczyciela.
2. Uczeń ma również prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji z powodu dłuższej, przesłotygodniowej nieobecności spowodowanej chorobą, nieobecności wynikającej z reprezentowania szkoły w konkursach, olimpiadach, udziału w wymianie młodzieży organizowanej przez szkołę lub innego przypadku losowego, który uniemożliwił uczniowi opanowanie wymaganego materiału.
3. Nieprzygotowanie należy zgłosić na początku lekcji w formie pisemnej, podając swój numer w dzienniku lub nazwisko.

IV. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Możliwość uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych rozpatrywana jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia na prośbę ucznia indywidualnie i jest możliwe jedynie w przypadku ucznia wykazującego się systematycznością pracy, dużą aktywnością i wysoką frekwencją na zajęciach. W zaistniałym przypadku nauczyciel indywidualnie określa warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej.
2. Uczeń ma obowiązek poprawić niedostateczną ocenę śródroczną w formie pisemnej w zakresie i terminie określonym przez nauczyciela, jednak nie później niż do końca marca bieżącego roku szkolnego.

V. Egzamin poprawkowy

1. Uczeń, który otrzymał niedostateczną ocenę klasyfikacyjną roczną ma prawo (na warunkach zapisanych w statucie szkoły) przystąpić do egzaminu poprawkowego.
2. Egzamin poprawkowy składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej, a jego zakres obejmuje cały rok szkolny.
3. W ciągu tygodnia, od daty klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej, nauczyciel ma obowiązek zapoznania ucznia z zagadnieniami z zakresu egzaminu poprawkowego.

VI. Egzamin klasyfikacyjny

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w okresie, za który prowadzona jest klasyfikacja.
2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nau- czania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.

VII. Uzasadnienie ocen i udostępnianie prac

1. Na każdej pracy pisemnej umieszczone są kryteria, według których oceniona została ta praca w formie punktowej, a o szczegółowych kryteriach oceniania zadań częściowo poprawnych nau- czyciel informuje uczniów słownie podczas omawiania wyników tej pracy.
2. Wszystkie sprawdzone i ocenione sprawdziany podsumowujące znajdują się u nauczyciela.
3. Prace pisemne o mniejszej wadze niż sprawdzian (kartkówki, referaty, opracowania doświad- czeń itp.) po sprawdzeniu, omówieniu wyników i podaniu kryteriów oceniania, mogą być prze- kazane uczniom na czas nieokreślony.
4. Prace przechowywane przez nauczyciela mogą być udostępnione uczniowi lub jego rodzicom w trybie zapisanym w Statucie Szkoły.